

Het slimme gebruik van loonwerkers

De machines en werktuigen die de boer gebruikt, zijn erg duur. De meeste worden boven maar een paar dagen per jaar gebruikt. De rest van de tijd staan ze in de schuur. Veel boeren schaffen daarom niet alle machines zelf aan, maar huren een loonwerker in. Die komt tegen betaling met zijn machines het werk doen voor de boer. Vaak heeft een loonwerker zelf ook een boerderij. Vooral akkerbouwers en veehouders maken gebruik van de diensten van een loonwerker. Maar ook bijvoorbeeld bloembollentelers en groentetelers doen dat.

Een grote verzameling machines

Loonwerkers hebben allerlei soorten machines, werktuigen en trekkers. Sommigen hebben ook machines voor het onderhoud van bermen en sloten. Er zijn er ook die helpen bij de aanleg van wegen, sloten en plantsoenen, en die gespecialiseerd zijn in het reinigen van ernstig vervuilde grond.

Voor elke klus, de juiste machine

De loonwerker heeft voor het boerenwerk onder andere een zaaimachine. Die trekt gleufjes in de grond en laat er zaad van bieten en graan invallen. Daarna dicht de machine de gleuf. Ook heeft de loonwerker een mestinjecteur of een zodenbester. Daarmee wordt de dierlijke mest direct in de grond geïnjecteerd. Hij heeft ook vrachtwagens om mest over grote afstanden te vervoeren, bijvoorbeeld van een varkensbedrijf in Noord-Brabant naar een akkerbouwbedrijf in Groningen. Sommige loonwerkers hebben mestsilo's waar de mest tijdelijk kan worden bewaard.

De spuitmachine

Verder heeft de loonwerker een spuitmachine. Die wordt gebruikt om chemische middelen te spuiten. Ook voor de ontsmetting van grond heeft hij een machine. Die gebruikt hij voor er gezaaid gaat worden. De grondontsmetting beschermt de plant tegen belagers in de bodem. Dat gebeurt onder andere met behulp van heet water en stoom.

Heksen verjagen

De loonwerker heeft ook een aardappelrooier en een bietenrooier om mee te oogsten. Voor de graanoogst gebruikt hij een combine. Die wordt ook wel maaidorser genoemd. Met de stro-pers perst hij het stro dat na het maaien op het land is achtergebleven, in grote balen of grote rollen. Sommige boeren hebben in het drassig akkerland buizen die overtollig water afvoeren naar de sloot. Drainage wordt dat genoemd. Het afvoersysteem kan verstopt raken doordat met het water ook aarde in de buizen terechtkomt. De loonwerker heeft apparatuur om ze schoon te maken. Lang niet elke loonwerker heeft zo'n apparaat. Voor elke machine geldt: het hangt ervan af hoe vaak de loonwerker haar kan verhuren.

